

GOD IS GOED

JAMES BRYAN SMITH

GOD

God leren kennen zoals Jezus Hem openbaart

IS GOED

SERIE: WORDEN ALS JEZUS

GOD IS GOED

Originally published by InterVarsity Press as
The Good and Beautiful God by James Bryan Smith.

©2009 James Bryan Smith.

Translated and printed by permission of InterVarsity Press,
P.O. Box 1400, Downers Grove, IL 60515, USA

Oorspronkelijke uitgever: InterVarsity Press
Copyright © 2012 Nederlandse uitgave: Uitgeverij Gideon

Auteur: James Bryan Smith

Vertaling: Heleen Sytsma

Redactie: Monica van Bezooijen

Omslagontwerp: Studio Vrolijk

Typografie: Iddo Hoekstra

Jaar van uitgave: februari 2012

Uitgave: Uitgeverij Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 978-90-6067-975-3

NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook –
elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand
of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system,
or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical,
photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations
in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

Voor mijn leermeesters,
Dallas Willard en Richard J. Foster

*Schriftgeleerden van het Koninkrijk,
die oude en nieuwe schatten hebben opgediept.*

MATTEÛS 13:52

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Hoe je dit boek het beste kunt gebruiken	17
1. Waar ben je naar op zoek?	21
<i>Oefening: slaap</i>	37
2. God is goed	41
<i>Oefening: stilte en je bewust worden van de schepping</i>	57
3. God is betrouwbaar	61
<i>Oefening: je zegeningen tellen</i>	79
4. God is vrijgevig	83
<i>Oefening: Psalm 23 gebruiken als gebed</i>	99
5. God is liefde	103
<i>Oefening: lectio divina</i>	121
6. God is heilig	125
<i>Oefening: marge</i>	143
7. God offert zichzelf op	147
<i>Oefening: het evangelie van Johannes lezen</i>	162
8. God herschept	165
<i>Oefening: alleen zijn</i>	184
9. Groei is een proces	189
<i>Oefening: gas terugnemen</i>	209
Bijlage	213
Noten	245
Woorden van dank	257
Renovaré	261

Inleiding

Toen aan Jezus werd gevraagd wat het grootste gebod was, citeerde Hij uit het boek Deuteronomium: “‘Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand.’” Dat is het grootste en eerste gebod.’ (Matt. 22:37-38). Met andere woorden, het allerbelangrijkste wat een mens doet, is God liefhebben.

Weet je nog wat stemmingsringen zijn? Vroeger waren die helemaal in. Ze veranderden van kleur afhankelijk van in wat voor stemming de drager ervan was. (Eigenlijk had de kleurverandering te maken met de lichaamstemperatuur, maar de verkopers deden net alsof je humeur daarvoor verantwoordelijk was; ze hebben er veel geld mee verdiend, ook van mij.) Stel dat iemand ‘liefde voor God’-ringen maakte die lieten zien hoeveel de drager van God hield en iedereen moest zo’n ring dragen; stel dat donkerblauw de kleur was die aangaf dat de drager helemaal niet van God hield, en lichtblauw dat het hart van de drager vol was van liefde voor God, dan denk ik eigenlijk dat veel van de mensen die we op straat zien lopen, een nogal donkere ring aan hun vinger zouden hebben – en velen van hen zouden tóch christenen zijn. Om eerlijk te zijn zou mijn eigen ‘liefde voor God’-ring een nogal doffe blauwe kleur hebben gehad, als ik niet het geluk had gehad om op het juiste moment de juiste personen tegen te komen; ik voel me net Forrest Gump, maar dan binnen de christelijke wereld.

GEWELDIGE LEERMEESTERS

In de film *Forrest Gump* is de hoofdpersoon, Forrest, een gewone – ietwat onnozele – man. Zijn leven is heel gewoontjes, behalve dan dat hij een goed hart heeft. Gaandeweg komt deze onbeduidende persoon in contact met een heleboel belangrijke mensen. Forrest is een toevallige voorbijganger die allerlei hoogtepunten uit de geschiedenis meemaakt (de ‘I have a dream’-toespraak van dr. Martin Luther King bijvoorbeeld) en allerlei belangrijke personen ontmoet (een paar Amerikaanse presidenten, beroemdheden, pioniers). Als ik terugkijk op mijn leven, voel ik me net Forrest. Ik werd geboren in een gezin dat alleen met Kerst en Pasen naar de kerk ging en werd zelf pas een echte volgeling van Jezus in mijn eindexamenjaar op de middelbare school. Ik hield van sport, van mooie meiden en van Jezus – in die volgorde. Ik haalde geen hoge cijfers op school – ik was zo gemiddeld dat ik precies als driehonderdste eindigde in een eindexamenklas van zeshonderd leerlingen. Niet echt iets waardoor je CV eruit springt.

Toen ik eerstejaars was aan een heel gewone universiteit, waar ik veel aan sport deed en nog steeds achter de meiden aanzat, werd Jezus al iets belangrijker voor me. In het voorjaar van dat eerste jaar kwam Hij op nummer één te staan en daarom besloot ik van opleiding te veranderen. Ik wilde naar een christelijke universiteit en koos voor Friends University (ik dacht: daar zijn ze allicht vriendelijk) in Wichita, in de staat Kansas. Ik was een gemiddelde student aan een kleine universiteit in een achterafstadje en had geen idee wat de toekomst voor me in petto had. Het enige wat vaststond, was dat mijn verlangen naar God met de dag groter werd.

Ik wist niet wie Richard J. Foster was en dat hij één van de belangrijkste christelijke boeken van de afgelopen honderd jaar heeft geschreven (*Celebration of discipline*). Het enige wat ik wist, was dat ik op dinsdag en donderdag van half elf tot twaalf les van hem had. Zo iemand als hij had ik nog nooit meegemaakt. Hij was echt heel erg geleerd, maar ook heel grappig. Hij lachte graag, en hij kende God op een manier zoals ik nog bij niemand anders had gezien –

alsof Hij een vriend van hem was. Van hem zou ik leren hoe ik de God die hij kende beter kon leren kennen.

Jaren later vertelde een wederzijdse vriend me dat Richard geboden had dat er een student zou komen in wie hij zijn leven en zijn wijsheid zou kunnen investeren. Het bleek dat hij niet lang nadat hij mij had ontmoet, aan die vriend had verteld dat ik degene was die God had uitgekozen voor dat mentoraat, zoals Paulus Timoteüs heeft opgeleid. Het enige wat ik wist, was dat Richard me extra leeswerk opgaf, dat hij samen met mij bad, dat ik op zijn kinderen mocht passen en dat hij me meenam als hij ergens moest spreken. Het was vooral tijdens die momenten samen dat ik veel van hem leerde.

Tijdens mijn vierde jaar bracht Richard me in contact met Henri Nouwen, die veel heeft geschreven over spiritualiteit. Op zijn aanraden meldde ik me aan voor een theologische opleiding aan Yale Divinity School en ik werd aangenomen. (Mijn cijfers waren dus ook wat vooruitgegaan.) Na de opleiding theologie kreeg ik een aanstelling als gemeentepredikant, ik trouwde met Meghan, de knapste en meest nuchtere meid die ik ooit ben tegengekomen (dank U, Jezus); ik leerde het één en ander over hoe je een kerk moet leiden, en ontdekte al gauw dat het predikantschap verschrikkelijk zwaar is. De allerbelangrijkste taak van een predikant zou moeten zijn: van gewone mensen volgelingen van Jezus maken. Maar er zijn zoveel andere dringende zaken, problemen en beleidspunten die ons gemakkelijk een andere kant op sturen. Dankzij mijn jarenlange vriendschap met Richard lukte het me om zelf in geestelijk opzicht niet te verslappen.

Een paar jaar later accepteerde ik het aanbod om naast Richard onderwijs te gaan geven aan de theologische faculteit van Friends University. Toen ik eenmaal professor was, had ik weer zo'n Forrestmoment: ene Rich Mullins, een beroemde christelijke songwriter en zanger (de schrijver van de bekende songs 'Awesome God' en 'Step by Step'), volgde bij mij college. Voor mij voelde dat alsof ik als wiskundedocent Einstein les moest geven – ik sloeg helemaal dicht. Maar we werden goede vrienden en uiteindelijk heeft hij

zelfs ruim twee jaar lang op de zolderverdieping van ons huis gewoond. Dankzij Rich kwam ik in contact met Brennan Manning (schrijver van onder meer *Het onstuimige verlangen van God... naar jou*). Brennan werd ook één van mijn leermeesters en bovendien mijn vriend; ik denk dat niemand me zoveel heeft geleerd over de liefde van God als hij.

In 1987 vroeg Richard Foster me om hem te helpen bij het opzetten van een christelijke organisatie voor geestelijke vernieuwing. We noemden het Renovaré. Toen we een keer samen spaghetti zaten te eten, vertelde hij me over de naam die hij voor dit werk had gekozen. Niemand kon de naam uitspreken; niemand wist wat het betekende. In de twintig jaren die volgden, leidden wij samen met een paar andere fantastische mensen overal in Amerika conferenties, bezinningsbijeenkomsten en seminars, die mensen moesten helpen om een intenser en evenwichtiger leven met God te leiden. Er waren mensen die dachten dat we iets met New Age te maken hadden, vanwege onze rare naam en omdat Richard woorden gebruikte als *contemplatie* en *sociale gerechtigheid*; soms hadden we zelfs beveiliging nodig. O, het is heerlijk om Jezus te dienen!

Dankzij Richard en Renovaré kwam ik in contact met dr. Dallas Willard (schrijver van *The Divine Conspiracy*), docent filosofie aan de University of Southern California. Ik ken niemand die zo briljant is als hij. Net als Richard is hij een trouwe volgeling van Jezus. In 1994 nodigde Dallas me uit om samen met hem colleges praktische theologie te geven aan promovendi van het Fuller Seminary. Ik nam die uitnodiging aan, en in de tien jaar die volgden, hebben we samen iedere zomer twee weken lang, acht uur per dag college gegeven. Ik was een soort veredelde klassenassistent: Dallas doceerde negentig procent van de tijd. Dat betekende dat ik zo'n zeven uur per dag naar hem kon luisteren gedurende tien dagen – ongeveer zeventig uur. En dat tien jaar lang; ik heb Dallas dus meer dan zevenhonderd uur horen lesgeven over God, het Koninkrijk van God, de Bijbel, over geestelijke groei en over leven in zijn algemeenheid!

Een paar fantastische leermeesters hebben hun leven en hun wijsheid met mij gedeeld – een gewone jongen, zomaar ergens vandaan, en ik voel me daardoor enorm bevoorrecht. Ik denk eigenlijk dat het christendom vanaf het allereerste begin zo heeft gewerkt. Jezus nam twaalf gewone jongens drie jaar mee uit kamperen en deelde zijn leven met hen, omdat Hij in hen geloofde. De invloed die al deze mensen op mij hebben gehad – Richard, Henri, Rich, Brennan en Dallas – is zo groot, dat ik niet eens weet of er wel iets is wat ik zelf heb bedacht zonder door hen beïnvloed te zijn. Hun vingerafdrukken vind je overal in het boek dat je in handen hebt. Ik heb al hun boeken gelezen, geluisterd naar hun preken, hun liederen, hun toespraken op cassettebandjes en cd's, maar ik kan naar alle eerlijkheid zeggen dat ik vooral gevormd ben door de momenten die ik onder vier ogen met ieder van hen mocht doorbrengen. De lange wandelingen met Richard, de briefwisseling met Henri, gesprekken tot diep in de nacht met Rich, het natafelen met Brennan en de uren in de ijssalon met Dallas (hij houdt van vanille-ijs – wie bestelt er nou vanille-ijs?) – al die momenten hebben diepe indruk op me gemaakt.

HOE DIT BOEK TOT STAND KWAM

Dit boek is voortgekomen uit wat ik in de loop van 25 jaar allemaal van deze mensen heb geleerd. Concreet ontstond het idee voor dit boek kort nadat ik met Dallas was gaan samenwerken. Hij had het regelmatig over de noodzaak om een soort cursus te schrijven om steeds meer op Jezus te gaan lijken, bedoeld voor individuele gelovigen en voor kerken. Een opzet voor zo'n soort lessenreeks is te vinden in zijn geweldige boek *The Divine Conspiracy*. Ik kwam steeds maar bij hem terug met de vraag: 'Kan dat echt, Dallas?' Zijn antwoord was dan: 'Ja, natuurlijk.' Dan vroeg ik: 'Waarom doe je het dan niet?' en elke keer antwoordde hij: 'Omdat ik denk dat jij het moet doen, Jim.'

Verder niets.

In 1998 ben ik begonnen met het schrijven van lesmateriaal, gebaseerd op de eenvoudige opzet die Dallas al had gemaakt: een cursus om te leren leven volgens de principes van het onderwijs van Jezus. In 2003 ben ik naar de oudsten gegaan van mijn eigen gemeente (de Chapel Hill United Methodist Church in Wichita); ik heb hun gevraagd of ik een groep mensen mocht uitnodigen om samen met mij door dit lesmateriaal heen te gaan. Dat vonden ze prima en in het eerste jaar gaf ik de cursus van 33 weken aan 25 mensen. Halverwege begon ik te vermoeden dat Dallas inderdaad gelijk had. Het is echt mogelijk om te veranderen naar het beeld van Christus.

Sindsdien heb ik de cursus nog aan 75 andere mensen gegeven, en de resultaten waren altijd hetzelfde: echte, diepgaande verandering. In de kerk stapten vrouwen naar me toe die zeiden: ‘Wat ben je aan het doen met mijn man – hij is zo veranderd! Hij is veel geduldiger en attenter dan vroeger. Ik weet niet wat er aan de hand is, maar reken maar dat ik volgend jaar die cursus ook wil doen.’ Bovendien is het materiaal ook gebruikt door middelbare scholieren voor hun jeugdgroepen en door studenten op de campus. Als iemand me vraagt wat de doelgroep is voor het materiaal, zeg ik altijd: ‘Voor iedereen die ernaar verlangt om te veranderen – jong of oud, pas tot geloof gekomen of volwassen in het geloof, mannen, vrouwen, het maakt niet uit.’

HET BEGIN VAN EEN REEK

Het boek dat je nu in handen houdt, is het eerste boek in de serie *Worden als Jezus*. Samen met twee andere boeken vormt het een ‘cursus om meer op Christus te gaan lijken.’ Het doel van dit eerste boek is om mensen te laten zien wie de God is die Jezus ons heeft getoond.

In elk hoofdstuk worden verkeerde opvattingen ontmaskerd, en wordt de juiste opvatting genoemd: Jezus’ uitleg over het betreffende onderwerp. Elk hoofdstuk bevat ook een oefening om jezelf in geestelijk opzicht te trainen. Die oefening helpt je om Je-

zus' woorden echt diep ingang te laten vinden in je lichaam, ziel en geest. Deze oefeningen zijn er niet voor bedoeld om godsdienstiger te worden of om indruk te maken op God. Ze zijn bedoeld om je te helpen de wereld te zien en te begrijpen zoals Jezus het deed. Aan het eind van elk hoofdstuk is een pagina waarop de belangrijkste feiten uit dat hoofdstuk nog eens op een rijtje worden gezet. Tijdens het lezen van het hoofdstuk kom je vragen tegen die je gebruiken kunt om zelf over het onderwerp na te denken, of om er als groep over door te praten.

Dit boek heet *God is goed*. De nadruk ligt op het karakter van God en hoe we kunnen toegroeien naar Hem. Het tweede boek in de serie *Worden als Jezus* heet *The Good and Beautiful Life*. Daarin komt de lezer in aanraking met het Koninkrijk van God. Het boek concentreert zich op hoe wij van nature in elkaar zitten en rekent af met schadelijke neigingen: boosheid, lust, bedrog, bezorgdheid, oordeel over anderen, enzovoort. Het boek volgt de Bergrede en bestudeert wat er achter deze neigingen zit (bijvoorbeeld, wat voor gebeurtenissen leiden tot boosheid?) en vervangt ze door wat Jezus zegt over leven in het Koninkrijk van God. Elk hoofdstuk van dit tweede deel bevat, net als bij deel één, een oefening om je het juiste verhaal eigen te maken.

Het derde boek in deze serie heet *The Good and Beautiful Community*. In dat boek gaat het erom dat je leert in je gewone, dagelijkse leven een leerling van Jezus te zijn. Hoe laat ik in mijn gezin iets zien van Jezus' visie op het Koninkrijk? Welke gevolgen heeft mijn leven dicht bij God voor mijn werkhouding? Op wat voor manieren kan ik als volgeling van Christus de wereld waarin ik leef veranderen? Wat betekent het voor het leven van alledag als ik mijn vijanden liefheb en zegen wie mij vervloeken? Uiteindelijk komt het allemaal hierop neer: 'Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent' (Gal. 5:6), thuis, op het werk, in onze nabije omgeving en in de wereld ver weg.

Maar het begint allemaal bij het kennen van God, zoals Jezus Hem openbaart, en bij het God liefhebben met alles wat in ons is.

Dat is de bron en het fundament van de andere twee boeken, en eigenlijk van het hele christelijke leven. Misschien is dit wel het enige boek dat je leest uit deze serie. Als dat zo is, dan bid ik dat je 'liefde voor God'-ring op één of andere manier wat meer gaat schitteren.

Hoe je dit boek het beste kunt gebruiken

Dit boek is geschreven om in een groep te gebruiken – een kring, een Bijbelstudiegroep, een paar vrienden die bij elkaar gekomen zijn bij iemand thuis of ergens anders. Als je samen met anderen dit boek doorwerkt, dringt de inhoud ervan veel beter tot je door. Als je dit boek alleen leest, zijn alleen de eerste vier van de onderstaande tips op jou van toepassing. Hoe je het boek ook gebruikt, ik ben ervan overtuigd dat God dit goede werk in je kan en wil voltooien.

1. Bereid je voor. Zoek een leeg schrift of notitieblok op.

Dat schrift ga je gebruiken om de antwoorden op de vragen op te schrijven die verspreid door ieder hoofdstuk gesteld worden. En om op te schrijven hoe de oefening om te groeien, die aan het einde van elk hoofdstuk staat, voor jou verlopen is.

2. Lees. Lees elk hoofdstuk aandachtig.

Probeer er niet te gehaast doorheen te gaan en lees het hoofdstuk niet pas op het laatste moment. Begin vroeg in de week al met lezen, zodat je de tijd hebt om het materiaal tot je door te laten dringen.

3. Ga aan het werk. Doe de oefeningen die bij die week horen.

De oefeningen die horen bij de inhoud van het hoofdstuk dat je net gelezen hebt, zullen je helpen om datgene wat je aan het leren bent verder uit te diepen. Ook zullen ze je helpen om van binnenuit te

veranderen en te herstellen. Voor sommige oefeningen heb je meer tijd nodig dan voor andere. Zorg ervoor dat je genoeg tijd hebt om de oefeningen te doen voordat je als groep bij elkaar komt. Het is goed als je niet alleen tijd hebt om de oefeningen te doen, maar ook om er nog over na te denken en daar iets over op te schrijven.

4. Denk na. Zorg ervoor dat je tijd hebt om te reflecteren.

Gebruik je schrift om de vragen die in elk hoofdstuk en aan het einde van elk hoofdstuk staan, te beantwoorden en daar iets over op te schrijven. Dat helpt je om je gedachten te ordenen en beter te begrijpen wat God je wil leren. Het is ook een goede voorbereiding op het volgende onderdeel.

5. Zorg voor interactie. Ga voorbereid naar de groepsbijeenkomst toe en praat met elkaar.

Dat geeft je de gelegenheid om te horen wat anderen ervaren en geleerd hebben; daar kun jij op jouw beurt naar luisteren en wat van leren. Als iedereen de moeite neemt om vooraf wat op te schrijven, zal dat het gesprek enorm ten goede komen. Mensen delen dan iets waarover ze eerder rustig nagedacht hebben; dat is heel waardevol voor de groep. Bedenk dat luisteren belangrijker is dan spreken! Maar zorg ervoor dat je zelf ook iets te vertellen hebt. De andere leden van de groep kunnen ook wat leren van jouw gedachten en ervaringen.

6. Bemoedig. Houd contact met elkaar – ook buiten de groepsavonden.

Eén van de grote zegeningen van de technologie van deze tijd is het gemak waarmee we contact met elkaar kunnen onderhouden. Het is een goed idee om tussen groepsbijeenkomsten door een e-mail met bemoedigende woorden te sturen naar minstens twee van je groepsgenoten. Laat hun weten dat je aan hen denkt, en vraag of er iets is waarvoor je kunt bidden. Dat zal de onderlinge band versterken en verdieping geven aan alles wat je samen meemaakt. Het

bouwen van sterke relaties is een wezenlijke factor in het slagen van het hele proces.

Eén

Waar ben je naar op zoek?

Verlang je naar blijvende innerlijke rust? Naar een hart vol liefde? Verlang je naar het soort geloof dat alles ziet in het licht van een God die alles laat meewerken ten goede, zelfs je tekortkomingen en gebreken? Verlang je ernaar om zo zeker te zijn van de toekomst dat niets je daarvan af kan brengen, zelfs niet de meest deprimerende omstandigheden?

Als dit het leven is waar je ten diepste naar verlangt, dan is dit boek voor jou bestemd.

Veel mensen willen veranderen en zouden bovenstaande vragen met 'ja' beantwoorden, maar vaak geloven ze niet dat het ook echt kan. Na jaren van vallen en opstaan leiden ze een christelijk leven van stille wanhoop. Ze snakken naar verandering, terwijl ze zeker weten dat die nooit zal plaatsvinden. Dus zitten ze elke zondag zuchtend in de kerk; ze leggen zich bij de situatie neer.

Ik dacht vroeger net zo. Ik deed mijn best om te veranderen. Ik bad voortdurend, ik smeekte God of Hij me wilde veranderen. Het haalde niets uit. Ik wilde het type mens worden dat Jezus in de Bergrede beschreef – iemand die zijn vijanden liefheeft en zich nergens zorgen over maakt. Maar toen ik bij mezelf te rade ging, merkte ik dat ik niet alleen niet van mijn vijanden hield, maar ook niet van al mijn vrienden, en dat ik me overal en nergens zorgen over maakte.

Er veranderde iets toen ik, dankzij twee begaafde leermeesters, leerde dat ware verandering plaatsvindt door je ziel te oefenen.

Niemand heeft zoveel inzicht in hoe geestelijke oefeningen werken als Richard Foster; niemand begrijpt zo goed welke invloed het Koninkrijk van God heeft op ons leven als Dallas Willard. Mijn leven lang heb ik me ervoor ingezet om een antwoord te vinden op deze vraag: hoe gaan we steeds meer op Christus lijken?

Beschrijf hoe jij zelf (misschien met vallen en opstaan) hebt geprobeerd om jezelf te veranderen. Lukte dat niet omdat je je niet hard genoeg inspande, of doordat je niet voldoende oefende? Licht je antwoord toe.

Ik ben ervan overtuigd geraakt dat het probleem niet is dat we niet willen veranderen of dat we het niet proberen. Het probleem is dat we niet oefenen. We hebben nooit geleerd hoe we echt kunnen veranderen.

VREDE EN VREUGDE OP EEN VLEGVELD

Craig is één van de mensen die meedeed aan de pilot van dit cursusmateriaal, bedoeld om meer op Christus te gaan lijken. Nadat hij in een groep had meegedraaid, merkte Craig dat er echt iets veranderde in zijn leven, in de manier waarop hij omging met zijn familie, zijn vrienden en collega's. In zijn functie als architect van dierentuinen reist hij heel wat af. Eens vloog hij samen met zijn zakenpartner vanuit Duitsland terug naar de Verenigde Staten. Ze strandden op het vliegveld van Atlanta. Ze kregen eerst te horen dat hun vlucht naar huis een paar uur vertraging had. Die paar uur gingen voorbij en uiteindelijk werd hun verteld dat de vlucht werd geannuleerd. Daardoor konden ze die avond niet meer doorvliegen naar huis; er zat niets anders op dan te overnachten in Atlanta.

De stemming in de vertrekhal zonk naar een absoluut dieptepunt. Alle passagiers moesten in een lange rij staan om hun vlucht om te boeken. Craig en zijn zakenpartner stonden ook in de rij en keken toe hoe de mensen één voor één boos werden op de jonge vrouw die hen probeerde te helpen. Toen Craig aan de beurt was,

keek hij de vrouw aan, glimlachte naar haar en zei: 'Ik beloof dat ik niet lelijk tegen u zal doen.' Ze was meteen een stuk minder nerveus en zei zachtjes: 'Dank u wel.' Ze bespraken op een vriendelijke manier de mogelijkheden. Craig en zijn collega kregen tickets voor de volgende dag voor een vlucht naar huis. Toen ze samen terugliepen door de vertrekhal, keek Craig heel opgewekt, ondanks de teleurstelling. Zijn zakenpartner had naar hem staan kijken. Hij zei: 'Craig, ik ken je al een hele tijd. Een jaar geleden zou je echt uit je vel gesprongen zijn bij zoiets als we vandaag meemaken en je zou je afgereageerd hebben op de juffrouw achter de balie.'

Craig zei: 'Zal ik je eens wat zeggen? Je hebt gelijk. Maar ik ben veranderd. Ik weet wie ik ben, en ik weet waar ik ben. Ik ben iemand in wie Christus woont, en ik leef in het Koninkrijk van een God die van me houdt en voor me zorgt. Ik voel heus wel frustratie, maar blijf er rustig onder. We gaan morgen naar huis. We kunnen er niets aan doen. Van boos worden wordt het niet beter. Ik denk nu: Laten we maar genieten van deze onverwachte wending.'

Zijn vriend schudde vol verbazing zijn hoofd. 'Ik weet niet wat jij gegeten of gedronken hebt, maar het is wel duidelijk dat jij echt veranderd bent.'

Het kwam door wat Craig het jaar daarvoor *gedaan* en *gedacht* had. Dat had voor echte verandering gezorgd. Craig had toegegeven aan zijn verlangen om echt een ander mens te worden, door zich op te geven voor een groep en echt te werken aan een diepgaande verandering. Craig stond daarin niet alleen. Zijn verlangen om zich in te zetten voor verandering, en de verandering die hij ten gevolge daarvan mocht ervaren, kwamen alleen tot stand dankzij het werk van de Heilige Geest.

Niet dankzij zijn eigen wilskracht.

MISVATTING ÉÉN: WE VERANDEREN DANKZIJ ONZE WILSKRACHT

Als mensen besluiten iets te veranderen, doen ze een beroep op hun wilskracht en gaan ze zich inspannen om bepaald gedrag te